

неприсъща на чуждоземния натюрел на Ст. Михайловски и черта, достойна да бъде апострофирана чрез появата на поет нереторичен и несантиментален. Поради това изредените понататък белези на „Стихотворения“ 1901 волно-неволно се отнасят до заявената в началото опозиция *Яворов – Вазов*. По такъв начин поетическият облик на Яворов определя своята физиономичност, изтръгнат от и възправен срещу повърхностния и фалшиво патетичен дискурс на Вазов, който парадигмата решително отрича. В рецензията на Б. Ангелов акцентът отново пада върху „Нощ“, определена като „песен“, чието съдържание обаче опровергава качеството „песенност“, разбираемо като лек, гладък, смислово необременен и ненапрегнат изказ. Взирайки се по-дълбоко в „Нощ“, Б. Ангелов е принуден да признае: „странна, несмилаема смес от мечти и грозна действителност“. Всъщност, виждайки в тази Яворова творба най-яркия и сигурен признак на не-патриархалността, парадигмата създава една вторична, неявна и вътрешна опозиция: тя възправя Яворов срещу *Яворов*. Възможността да се създаде тази подмолна опозиция се дължи на случайното съседство между „Нощ“ и „Калиопа“ в „Стихотворения“ 1901. И, както често се случва в критическата практика, младият, начеващ поет едва ли е обмислял концептуално композицията на своята първа книга, но критикът му я внушава, подсказвайки му още и как да композира следващите си книги. Б. Ангелов е склонен да открие двойственост именно тук, да съзре разединението на Яворовия художествен свят почти в края на книгата, да усети напрежение между дисхармонично звучащата „Нощ“ („едно измъчено, изтощено тяло и копнежи за живот“) и „любовната идилия“, „Калиопа“ (макар в поемата идилично-светоусещане да няма място – то е привнесено, пожелано от критика!). От този момент нататък двете поеми, в по-силна или слаба степен, се схващат емблематично: „Калиопа“ винаги е отнасяна към ранната поетика на Яворов, докато за „Нощ“ се смята, че онаглеждава прага към късната Яворова по-